

HORECKÝ ZPRAVODAJ

12/2013

Konec roku je časem bilancování. Horecký zpravodaj v tomto duchu položil otázky starostce obce Sylvě Stavarčíkové.

Letošní rok byl ve znamení budování. Podařily se realizovat všechny plánované investice?

Pokud jde o hodnocení roku z tohoto pohledu, plánované investice se uskutečnily. Byly zasíťované pozemky na Olomoucké ulici, v současné době je prodáno 9 pozemků. Na jednom z nich stavebník již staví. Věříme, že příští rok bude prodej pokračovat.

Máme hotov chodník na Olomoucké ulici. Byl zkolaudován před týdnem (10. 12.)

a určitě přispěje nejen ke zvelebení obce, ale hlavně ke zvýšení bezpečnosti. Příští rok chceme pokračovat v budování nových chodníků. Připravuje se dokumentace pro stavební povolení na chodník na ulici 1. Máje. Tento chodník také přispěje k bezpečnému pohybu chodců kolem komunikace. Proběhlo projednávání s občany a pokud stihneme přes zimu vyřídit stavební povolení a nikdo se nebude odvolávat, chceme příští rok postavit.

Práce na cyklostezce byly přerušeny z důvodů nástupu zimy, ale budou opět pokračovat na jaře. V současné době jsou položeny podkladní vrstvy. Asfaltový povrch bude firma pokládat až za příznivých klimatických podmínek. Na jaře budou také provedeny terénní úpravy, výsadba stromů, ozeleňení. A pak už hurá na kolo.

Z čeho Vy sama máte největší radost?

Těší mě, že se ujal náš průkopnický projekt, při kterém mají lidé u svých domů nádoby na plast a papír. Pokud doma

vytrídíte všechny plast, papír a bioodpad, tak už vám moc komunálního odpadu nezbyde. Mít nádoby u domu nás naučí lépe třídit, nemusíme docházet do kontejnerů. Ruku na srdce, velké barevné kontejnery nejsou žádnou okrasou obce. Např. kontejnery na Olomoucké ulici jsou neustále přeplněné, je tam nevábný pohled. Víme, že je využívají nejen občané Horky, těm bohužel slouží spíše jako skládka. Kupí se tam množství odpadu, které tam nepatří – stavební materiál, koberce, nábytek, shnilé ovoce atd. Jedním z plánů na zvelebení obce je postupně rušit velká sběrná místa, zachovat pouze menší prostranství pro kontejnery a snažit se přesunout nádoby do domácností.

A co je pro vás zklamáním?

Snažím se hodnotit rok jen pozitivně. Myslím si, že není potřeba neustále si stěžovat a kritizovat.

Proč došlo k odstoupení od realizace projektu První zebra v Horce?

Přechod ztroskotal na odvolá-

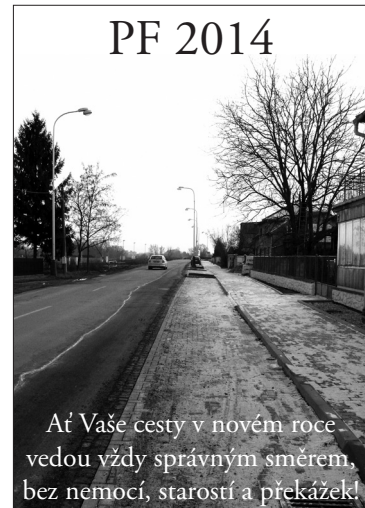
ní občanů, kteří bydlí v jeho plánované blízkosti. Nelíbilo se jim navrhované řešení přechodu, i když toto řešení jako jediné správné navrhl dopravní inspektorát.

Co je v plánu na rok 2014?

V příštím roce nás čeká dokončení cyklostezky, chodník na 1. Máje, parkoviště u základní školy, nový územní plán, samozřejmě opravy a údržba stávajícího majetku, ozdravný řez stromů a výsadba nových stromů.

Marie Hovadíková

PF 2014

Ať Vaše cesty v novém roce vedou vždy správným směrem, bez nemocí, starostí a překážek!

JEDNO VÁNOČNÍ KÁZÁNÍ ANEB CHLÉV SMRDÍ

Možná patříte k těm, mezi jejichž vánoční zvyky patří i účast na půlnoční v kostele. Každý rok o Vánocích se mi vybaví kázání, které jsem kdysi dávno slyšel na půlnoční. Nepamatuji si ho celé, ale jen dvě věty. Slova, která mi utkvěla v paměti, byla: „Ježíš se narodil ve chlévě. A chlév smrdí.“ Zbytek kázání si už nepamatuji, ale tato slova mě zasáhla a vryla se mi nesmazatelně do paměti. Ježíš se narodil ve chlévě. A chlév smrdí.

Kněz, který to řekl, byl syn kulaka, vyrostl na gruntu a věděl, o čem mluví. Já jsem sice vyrostl v paneláku, ale jako malý kluk jsem často jezdil k babičce na Valašsko. K její dřevěné chaloupce neodmyslitelně patřil i chlév se svým obyvatelstvem. I já jsem dobře věděl, jak to vypadá ve chlévě. Žádná čistá pěk-

ně vymalovaná místnost určená k bydlení. Kdybych tam chtěl nocovat (jakože jsem o tom snil), to by mě babička pěkně hnala. Co to je za nesmysly spát ve chlévě! Chlév smrdí.

Každá dobrá hospodyňka se snaží před Vánoci uklidit domácnost, jak se sluší. Uklidit co se dá, utřít prach, umýt okna, k tomu navíc napéct cukroví, nakoupit vše potřebné, aby vše na svátky bylo tak, jak má být. Nyní již s úsměvem vzpomínám na předvánoční úklidové manévry naší maminky, které jsme jako děti musely vytrpět. Aby aspoň na Štědrý den bylo doma útulno a pěkně. Do toho mi zní věta z onoho kázání: Ježíš se narodil ve chlévě. A chlév smrdí. Samozřejmě je dobré a žádoucí, když se před Vánoci doma uklidí, ale nic se nemá přehánět :-)

Chceme vytvořit pěknou rodinnou atmosféru plnou pohody a pokoje, kterou nenaruší žádná hádka, konflikt. Sami dobře víme, jak málo stačí, aby se sváteční atmosféra pokazila.

Mohou být mezi námi i lidé, kteří se na Vánoce netěší, kteří se jich spíše bojí a těší se, až skončí. Těžce nesou, že svátky, o nichž se říká, že jsou svátky pokoje, štěstí, kdy je rodina pohromadě, oni prožívají sami, bez blízkých, v rozbitých vztazích. Nebo jim vadí a je proti myslí tvářit se jeden den v roce, že vše je mezi námi dobré a v pohodě, když zbytek roku po sobě štekáme a nemusíme se vidět ani slyšet.

Ať už se vy sami na Vánoce těšíte nebo je chcete mít brzy za sebou, ať již stihnete vše uklidit a připravit, jak o tom sníte,

nebo ne, ať už se vám podaří mít o Vánocích pokojnou rodinnou atmosféru nebo to i zaskřípe, rád bych se s vámi podělil o radostnou zprávu, že ten, jehož narození si o Vánocích připomínáme, se narodil ve chlévě a chlév smrdí. Jestli je pravda to, co pastýři slyšeli, že „dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán!“, pak narozený Ježíš chce přijít jako Spasitel a proměnit i to, co je v našich životech pošramocené, rozbité, špinavé, co prostě smrdí.

Přeji vám, abyste pěkně prožili zbývající adventní dny a o Vánocích prožili radost betlémských pastýřů z narození Spasitele, který přišel i do chléva, který smrdí.

*Marian Masařík
farář Horka nad Moravou*

Jak moc to musí být zajímavé, aby to stálo za přečtení? To je možná otázka všech pisatelů do novin. Lidé si do nového roku tradičně přejí hodně štěstí a zdraví. Právníci si však tento rok krom jiného budou přát, ať to nějak zvládneme. Všechny pokusy o zvrát v účinnosti nového občanského zákoníku (NOZ) vyšly na zmar. NOZ platit bude, to je fakt, a už se s tím nedá nic dělat. Je to skutečně počin revoluční, jedná se svým způsobem o zemětřesení, které tu bylo naposled v roce 1811, avšak s tím rozdílem, že jsme se nepoučili (tedy naši zákonodárci) a vše se dělalo na poslední chvíli, ve spěchu, a to přineslo spoustu legislativních chyb.

I přes tyto nedostatky je však třeba vkročit do nového roku s tím, že NOZ se nás všech dotkne. V čem tedy? Změn a novinek je více, než by se vešlo do vydání tohoto periodika za několik let. Pojďme se však podívat jen na některé drobnosti ze všedního života.

KOUPĚ - PRODEJ

Každý z nás je zvyklý, že při koupi zboží až na některé výjimky (např. potraviny a zvířata) platí dvouletá záruka. Od 1. ledna jsou i zde však nějaké změny. **Prodávající odpovídá kupujícímu, že věc při převzetí nemá vady.** Zejména prodávající odpovídá kupujícímu, že v době, kdy kupující věc převzal, má věc vlastnosti, které si strany ujednaly, a chybí-li ujednání, pak kupující očekává takové vlastnosti, které prodávající nebo výrobce popsal nebo které kupující očekával s ohledem na povahu zboží a na základě reklamy jimi prováděné. Vady je třeba uplatnit stejně jako doposud ve lhůtě 24 měsíců, avšak s tím rozdílem, že **projeví-li se vada v průběhu šesti měsíců od převzetí, má se za to, že věc byla vadná již při převzetí.** Pokud se projeví později, bude muset kupující prokázat, že vada na zakoupeném zboží byla již v den zakoupení, což mnoho prodejců zjevně využije a takové uplatnění vady odmítne. Tak se může stát, že vám prodejce bot, pokud vám nevydá při prodeji

prohlášení o záruce, např. při uplatnění reklamace v desátém měsíci po zakoupení řekne, že vada vznikla opotřebením zboží, a že tam nebyla při převzetí.

Na druhou stranu se však zvyšuje ochrana kupujícího v tom, že zárukou za jakost se prodávající zavazuje, že věc bude po určitou dobu způsobilá k použití pro obvyklý účel nebo že si zachová obvyklé vlastnosti. Tyto účinky má i uvedení záruční doby nebo doby použitelnosti věci na obalu nebo v reklamě. Tedy pokud prodejce bude v rámci jakékoli reklamy inzerovat určité vlastnosti výrobku, platí v tom rozsahu jeho nadstandardní prohlášení o záruce. Takže pokud například v reklamě na barvu říká muž své tchýni, že tu ta konkrétní barva bude ještě v době, kdy tu jeho tchýně nebude, dá se očekávat, že tím deklaruje záruku podstatně delší, než je 24 měsíců, de facto, že tím garantuje doživotní záruku na jím prodávanou barvu.

OCHRANA ZVÍŘÁTEK

Po novu se lepší ochrany dočkají všichni majitelé domácích mazlíčků. Doposud platilo, že pokud jejich miláčka někdo zranil, měli právo jen na náhradu ve výši ceny zvířete, což prakticky nikdy nestačilo ani na náklady spojené s nákladnou veterinární péčí. Nově však bude platit, že **při poranění zvířete nahradí škůdce účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete** tomu, kdo je vynaložil; požádá-li o to, složí mu škůdce na tyto náklady přiměřenou zálohu. Náklady spojené s péčí o zdraví nejsou neúčelné, i když podstatně převyšují cenu zvířete, pokud by je vynaložil rozumný chovatel v postavení poškozeného.

SOUSED SOUSEDU...

Co se týče sousedských vztahů, nově platí, že spadlé plody patří **vlastníkovi pozemku, na který spadnou**, odstraňování větví a kořenů ze stromů souseda je nutno činit šetrně, ve vhodné době, a jen tehdy, působí-li **vlastníkovi pozemku škodu nebo jiné obtíže**, které převáží zájem na nedotčeném

zachování stromu. Odstraňovat části jiných sousedových rostlin (keřů) lze šetrně bez dalších omezení, a konečně je třeba se zdržet sázení stromů (nebo jejich celkového odstranění) na hraničních pozemcích - **soused musí mít rozumný důvod, aby toto mohl požadovat**; přípustná vzdálenost - 3 metry pro stromy dosahující výšky přes 3 metry, pro ostatní 1,5 metru (právní předpis může stanovit jinak, stejně tak místní zvyklosti). Toto pravidlo neplatí, je-li na sousedním pozemku les nebo sad, tvoří-li stromy rozhradu nebo je strom zvlášť chráněný.

ODPOVĚDNOST VLASTNÍKA

Pokud půjdete po ulici a spadne na vás květináč, netřeba zoufat. NOZ říká, že způsobila-li škodu věc pádem nebo vyhozením z místnosti nebo podobného místa, nahradí škodu společně a nerozdílně **vlastník věci nebo ten, kdo vykonává nad věcí dohled, kdo místo užívá** například jako kancelář, ze které věc spadla, a nezjistí-li se tyto osoby, bude to vždy **vlastník nemovitosti** (např. vlastník administrativní budovy).

Nově se patrně uleví podnikatelům v městské zástavbě, pokud budou prováděny výkopové a jiné práce a oni ztratí příliv zákazníků. Mohou se totiž po zhotoviteli, který tyto práce provádí byt oprávněně, domáhat škody, konkrétně ušlého zisku spočívajícího v rozdílu tržeb před započítáním prací oproti stavu po zahájení prací.

MNOHO NOVINEK V DĚDICTVÍ

Dědictví zasáhne tolik změn, že je ani v kostce nelze zmínit, možnost osvojení zletilého asi nebude hojně využívána, ale k 31. 12. 2014 zanikne zákonné předkupní právo spoluvlastníků. **Proto již spoluvlastníci nebudou muset nabízet svůj podíl na nemovitosti dalším spoluvlastníkům**, pokud si to nesjednají písemně a toto právo jako právo věcné nezapiší do katastru nemovitostí.

NEČINNOST JE ZRÁDNÁ

Všem čtenářům je nutno připomenout, že **nová právní úprava stojí mimo jiné na zásadě, že práva náležejí bdělým.** Pokud nebudete bdělí, může se stát, že o svá práva přijdete jen svou nečinností. Zavádí se **domněnka doručení**, která říká, že se má za to, že zásilka odeslaná s využitím provozovatele poštovních služeb došla třetí pracovní den po odeslání, byla-li však odeslána na adresu v jiném státu, pak patnáctý pracovní den po odeslání.

Takže hodně štěstí a zdraví v roce 2014 a k tomu navíc hodně trpělivosti s novým občanským zákoníkem. Uklidňujícím sdělením může být, že podstatná část literatury k novému občanskému zákoníku vyjde už na jaře 2014 a že asi za deset let, tedy v roce 2024, se některé právní názory sjednotí a mírný právní chaos bude zkrocen.

JUDr. Michal FILOUŠ

BOHOSLUŽBY

Kostel sv. Mikuláše

úterý 24. prosince
v 21.00 hodin
středa 25. prosince
v 8.20 hodin
čtvrtek 26. prosince
v 8.20 hodin
úterý 29. prosince
v 16.15 hodin
středa 1. ledna
v 8.20 hodin.

Modlitebna Církve čsl. husitské
(nám. Osvobození 31)
25. 12. v 8.15 hodin

TŘÍDĚNÍ ODPADŮ V PRAXI

V úterý 29. října 2013 proběhl v naší obci rozbor odpadů z popelnic. Horka nad Moravou má velmi propracovaný systém třídění odpadů – kromě kontejnerových hnízd mohou občané bezplatně získat vlastní popelnice na papír, plasty a bioodpad. V obci je také sbírán textil (kontejner firmy Revenge), nebezpečné a objemné odpady jsou sbírány dvakrát ročně při mobilním svozu. Kovy je možné odevzdávat při „železných sobotách“, které pořádají místní dobrovolní hasiči. Studenti Pedagogické fakulty UP v Olomouci ve spolupráci s Milanem Vysloužilem pojalí jedno z cvičení v předmětu Odpadové hospodářství ryze prakticky – a ponořili se doslova až na dno popelnic. A co bylo zjištěno?

Při rozboru bylo namátkou vybráno deset popelnic ze zástavby rodinných domů i od bytovek. Na dvoře obecního úřadu je studenti vysypali a obsah roztrídili podle složek: papír, plasty, sklo, kovy, bioodpad (sem patří i např. papírové kapesníky a papírové utěrky), textil a směsný, netříditelný odpad. Celkem bylo analyzováno téměř 140 kg odpadu. Největší podíl měl bioodpad – bylo ho v popelnicích přes 60 kg, což je 45 % z celkového objemu zkoumaného vzorku odpadu a navíc byl nalezen celý pytel ořechového listí o váze asi 15 kg. Ve vzorku bylo i dost textilu (13,5 kg), který by bylo možné alespoň zčásti ještě využít. Menší podíl pak připadl na sklo (11 kg, tj. 8 % z vybraného vzorku) a plasty (8 kg, tj. 5,8 % z vybraného vzorku). Z téměř 140 kg odpadu v popelnicích tvořil směsný, nevytříditelný odpad jen 20,5 kg, tedy méně než 15%. Odpadu v horeckých popelnicích by mohlo být ještě podstatně méně.

Premýšlejme tedy každý před tím, než se zbavíme nějakého odpadu, zda by neměl být vložen do nádob nebo kontejnerů na tříděný odpad a přispějme tak ke snížení objemu směsného odpadu v obci a tím i ke snížení poplatků za svoz odpadu v obci.

Přehled složek z vybraného vzorku odpadu:

Druh	Celkem kg	v %
Bioodpad	62,2	45,2
Směsný odpad	20,5	14,9
Plast	8,0	5,8
Papír	5,0	3,6
Sklo	11,0	8,0
Textil	13,5	9,8
Ocelové plechovky	1,0	0,7
Hliník	0,5	0,4
Tetrapack	1,0	0,7
Listí ořešáku	15,0	10,9

Milan Vysloužil

NOVÝ SYSTÉM SBĚRU TŘÍDĚNÉHO ODPADU V ČÍSLECH

Mezi občany bylo rozdáno:

161 ks žlutých popelnic na plast

97 ks modrých popelnic na papír

329 ks hnědých popelnic na bioodpad

Srovnání množství odpadu za 9 -11/2012 a 9-11/2013

odpad v popelnicích: 2012/ 143 t - 2013/ 128 t

plasty: 2012/ 7,35 t - 2013/ 10,26 t

papír: 2012/ 7,75 t - 2013/ 10,78 t

Bioodpad - v nových hnědých popelnicích bylo odvezeno 50,4 t

V PROJEKTU TŘÍDĚNÍ JE TŘEBA POKRÁČOVAT

U všech komodit došlo k pozitivní změně. Množství směsného odpadu na občana pokleslo o významných 13 kg (cca 5%) na 218 kg/osoba/rok. Naopak vytríděné komodity byly na vstupu a materiálové využití odpadů stouplu ze 16 % na 22 %. Z toho plyne, že efekt třídění přímo u domu se dostavil, nicméně stále je zapojeno málo obyvatel, resp. domácností. Zatím bylo rozdáno necelých 300 nádob a do budoucna počítáme s rozmístěním ještě dalších 700 ks. V současné době má většina obcí průměrnou produkci směsných odpadů za rok pod 200 kg/občana. Po zavedení systému do celé Horky nad Moravou by měl směsný odpad klesnout až na 150 kg/os/rok. Pokud ovšem nebudou občané motivováni (např. intenzivní osvětou nebo ekonomicky), bude dosažení těchto parametrů velmi zdlouhavé.

Ing. Radim Plachý, TSMO

AKCE

1. 1. 2014 – 0:30 hod - ohňostroj

17. 1. 2014

Ples Sdružení rodičů při základní škole

18. 1. 2014 - Dětský karneval

31. 1. 2014 - Ples Hasiči

22. 2. 2014 - Ples Senioři

KALENDÁŘ SVOZU ODPADU V ROCE 2014

Komunální odpad			Plast 2401			Papír 2401			BIO odpad			Sklo		
týden	datum	den	týden	datum	den	týden	datum	den	týden	datum	den	týden	datum	den
2	7.1.2014	úterý	5	28.1.2014	úterý	5	28.1.2014	úterý						
4	21.1.2014	úterý	9	25.2.2014	úterý	9	25.2.2014	úterý	14	3.4.2014	čtvrtek		1x14 dní	středa
6	4.2.2014	úterý	13	25.3.2014	úterý	13	25.3.2014	úterý	16	17.4.2014	čtvrtek			
8	18.2.2014	úterý	17	23.4.2014	středa	17	23.4.2014	středa	18	1.5.2014	čtvrtek			
10	4.3.2014	úterý	21	20.5.2014	úterý	21	20.5.2014	úterý	20	15.5.2014	čtvrtek			
12	18.3.2014	úterý	25	17.6.2014	úterý	25	17.6.2014	úterý	22	29.5.2014	čtvrtek			
14	1.4.2014	úterý	29	15.7.2014	úterý	29	15.7.2014	úterý	24	12.6.2014	čtvrtek			
16	15.4.2014	úterý	35	26.8.2014	úterý	35	26.8.2014	úterý	26	26.6.2014	čtvrtek			
18	29.4.2014	úterý	39	23.9.2014	úterý	39	23.9.2014	úterý	28	10.7.2014	čtvrtek			
20	13.5.2014	úterý	43	21.10.2014	úterý	43	21.10.2014	úterý	30	24.7.2014	čtvrtek			
22	27.5.2014	úterý	47	18.11.2014	úterý	47	18.11.2014	úterý	32	7.8.2014	čtvrtek			
24	10.6.2014	úterý	51	16.12.2014	úterý	51	16.12.2014	úterý	34	21.8.2014	čtvrtek			
26	24.6.2014	úterý							36	4.9.2014	čtvrtek			
28	8.7.2014	úterý	Plast 11001 - středa			Papír 11001 - čtvrtek			38	18.9.2014	čtvrtek	Tetrapak		
30	22.7.2014	úterý	každou středu			každý čtvrtek			40	2.10.2014	čtvrtek	týden	datum	den
32	5.8.2014	úterý							42	16.10.2014	čtvrtek	3	13.1.2014	pondělí
34	19.8.2014	úterý							44	30.10.2014	čtvrtek	7	10.2.2014	pondělí
36	2.9.2014	úterý							46	13.11.2014	čtvrtek	11	10.3.2014	pondělí
38	16.9.2014	úterý							48	27.11.2014	čtvrtek	15	7.4.2014	pondělí
40	30.9.2014	úterý							Dispečink: 585 700 035 Zpracoval 10.12.2013 Ing. Radim Plachý			19	5.5.2014	pondělí
42	14.10.2014	úterý										23	2.6.2014	pondělí
44	28.10.2014	úterý										29	14.7.2014	pondělí
46	11.11.2014	úterý										33	11.8.2014	pondělí
48	25.11.2014	úterý										37	8.9.2014	pondělí
50	9.12.2014	úterý										41	6.10.2014	pondělí
52	23.12.2014	úterý										45	3.11.2014	pondělí
												49	1.12.2014	pondělí

DOBROVOLNÍ HASIČI

Dobrovolní hasiči v Horce nad Moravou se velmi intenzivně věnují mládeži (dvě družstva v kategoriích 6 – 10, 11 – 15 let, příprava - děti do 6 let). Účastní se závodů Ligy mladých hasičů Olomouckého okresu, celostátní hry PLAMEN, která se skládá z požární všestrannosti včetně zdravotvědy, uzlování, střelby ze vzduchovky, topografie, požární ochrany a překážkového běhu. Mnoho času je věnováno tréninku.

NAŠI JUBILANTI

80 let:

*srpen - Eliška Spáčilová,
Milan Blahynka
*září - Ludmila Vysloužilová
*říjen - Dobromila Dostálová
*prosinec - Vlasta Sklenářová

85 let:

*červenec - Marie Jurková
*srpen - Milada Nepožitková
*říjen - Vlastimil Hampl

90 let:

*červenec
- Miluše Bednaříková
*září - Božena Malasková
- Františka Lakomá
*prosinec - František Drozd

91 let

*září - Marie Minářová

92 let

*listopad - Libuše Vyskočilová
*prosinec - Stanislav Vrba

Na fotografii zleva nový občánek: Matyáš Dragoun, Matyáš Valenta, Julie Veverková, Rebeka Chytilová a Milan Šimek.

Ve věku pěti let je více než polovina dětí matematicky nadaných, každé páté dítě v této skupině je vysoce nadané. V šesti letech je to každé čtvrté dítě. Po dalším roce lze konstatovat, že pouze každé osmé dítě je matematicky nadané. Tyto nevratné ztráty lze tedy pozorovat při přechodu z mateřské školy do 1. ročníku ZŠ a v jeho průběhu. Rané edukační období je mimořádně citlivé na rozvoj matematických dovedností a během dalšího vzdělávání dětí se v této intenzitě již neobjeví.

Počty matematicky nadaných chlapců a dívek jsou srovnatelné. Překážkou pro rozvoj matematických schopností u dívek je vývoj, který nastupuje u děvčat až o dva roky dříve než u chlapců. V období citlivém na rozvoj matematických schopností často není dokončen vývoj aritmetických schémat a je znesnadněn přechod na algebru. Chlapci tuto nespornou vývojovou výhodu zúročují především v upevnění dovednosti pamětného počítání, řešení písemných početních operací a slovních úloh, dívkám dvou-

letý vývojový skok znesnadňuje porozumění matematických zákonitostí a často v této době rezignují, ztrácejí zájem o matematiku, zhorší se jim prospěch.

Přechod ze stadia konkrétních operací do fáze abstraktních operací ve vývoji dětí je prubířským kamenem výuky na 2. stupni základní školy.

Tímto krátkým resumé z výzkumu polské pedagožky a diagnostičky, prof. Edity Gruczyk – Kolczynské, která provedla několikaletý výzkum matematických schopností polských a českých dětí, jsem chtěla vyjádřit aspoň některé z důvodů, díky kterým jsme začali uvažovat o změně koncepce matematiky na naší škole. Vycházíme též ze závěrů srovnávacích matematických testů v ČR, z nichž jednoznačně vyplývá snížení matematické gramotnosti našich dětí a výrazný pokles vzhledem k období před deseti lety. Žáky matematika nebaví, nerozumějí jí, bojí se jí.

Východiskem a řešením pro tuto nepříznivou situaci může být implementace metodiky

prof. Milana Hejného, významného českého matematika a didaktika, který si se svou metodikou budování schémat v matematice a konstruktivistickým přístupem získává srdce učitelů i žáků napříč Českou republikou. Milan Hejný vychází z potřeby dětí tvořit a samostatně hledat řešení. Pro toto matematické tvoření děti potřebují diskusi se svými spolužáky, s kterými se cvičí v argumentování svých řešení, vzájemně si poskytují zpětnou vazbu. Vztah matematiky a životní reality je umocněn koncepcí didaktických prostředí, ve kterých si žáci své matematické schopnosti a dovednosti osvojují. Učitel v těchto hodinách není jediným nositelem pravdy, je intelektuální oporou – facilitátorem procesu, hlavně však ve smyslu vzájemných vztahů mezi dětmi, jejich spolupráce.

Na horecké škole je metoda prof. Hejného s plným vybavením učebnic a didaktických pomůcek nakladatelství Fraus vyučována druhým rokem v jedné třídě. Letošní žáci 4. A mají

za sebou nelehké první krůčky při postupném přechodu na jinou koncepci, matematiku berou jako výzvu, bez rozpaků prezentují spolužákům svá matematická řešení, využívají velké množství názorných pomůcek, učí se diskutovat a argumentovat, osvojují si základy kooperace.

Naše hodiny matematiky pravidelně navštěvují rodiče, kterým za jejich zájem velmi děkuji, a věřím v další rozvoj spolupráce. Jsme v úzkém kontaktu s tvůrci metody a učebnic z Katedry matematiky a didaktiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, podílíme se na tvorbě diagnostických matematických testů. Na naše snažení se 5. prosince přijel podívat i pan profesor Hejný, zúčastnil se dvou hodin matematiky a odpoledne vedl přednášku o budování schémat v matematice – základu své koncepce.

*Mgr. Bc. Marcela Otavová,
vyučující metody prof. Hejného
ZŠ a MŠ Horka nad Moravou*

NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE SI ZAHRAJETE I ŠACHY

Pokud byste někdy v odpoledních hodinách navštívili Základní školu v Horce nad Moravou, může se vám stát, že ze třídy uslyšíte pravidelně se opakující ňukání, klepání a cvakání. Prošli jste nejspíš kolem místnosti, ve které probíhá šachový trénink horeckých žáků. Od ledna 2012 ve škole funguje šachový kroužek.

Mladé svěřence vedou v jejich prvních šachových krůčkách tři místní učitelé, kteří jsou zároveň šachovými trenéry a aktivními hráči. Po téměř roce společné práce lze počítat první drobné úspěchy. Horečtí žáci se již dvakrát zúčastnili krajského přeboru mládeže v šachu, pořádaného na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci. Žákyně 6. ročníku dokonce díky menší konkurenci obsadily medailové pozice v kategorii dívky.

Při základní škole také letos na podzim vznikl šachový oddíl ŠK ZŠ Horka nad Moravou, který premiérově účinkuje v olomouckém okresním přeboru. Své domácí zápasy hrává v budově školy v pavilonu A, hracím dnem je sobota. Začátky utkání jsou stanoveny na 9 hodin ráno, přijít podívat se může každý zájemce. „Tato soutěž pětičlenných družstev je v Horce unikátní tím, že zde za jeden šachový provaz táhnou společně učitelé i žáci,“ říká vyučující Miroslav Kubíček, který vede nejstarší hráče. „Kdo ví, možná se příští rok přidají i rodiče dětí,“ dodává.

Z dalších plánovaných akcí stojí za pozornost lednový přebor škol okresu Olomouc, kterého by se měla za Horku zúčastnit dvě žákovská družstva.

„Šachy nejsou jenom zábava, ale jak dokazují zahraniční výzkumy, také skvělým prostředkem pro rozvoj matematických dovedností, posilují schopnost koncentrace, rychlého a přesného rozhodování, plánování apod.,“ vysvětluje pedagog Richard Pavel. Jejich rozvoj mezi mládeží v Horce je možný díky podpoře vedení školy a také díky projektu Pomáháme školám k úspěchu, do něhož je ZŠ

zapojena. Nešlo by to samozřejmě ani bez ochoty učitelů věnovat této smysluplné aktivitě a žákům samotným svůj volný čas. Díky patří také obci Horka nad Moravou, která činnost šachového oddílu finančně podpořila.

Martin Malenovský

ZAČALA ZIMA

Tyto řádky píšu na konci listopadu, kdy zrovna pokryla všechny cesty ledovka, poprvé také tento týden zasněžilo. Pro školní mládež jsou to dvě velmi významné události. Proklouzat se cestou do školy a ze školy je mnohem zábavnější než došourat. A jemný poprašek sněhu, který vydržel pár hodin? Nevěřili byste (pokud si sami nevzpomínáte), jak snadno se dá zapomenout na zajímavou výuku oblíbeného předmětu přítelňáčka učitele a místo toho zírat na pomalu se snášející bělostné vločky prvního sněhu. A také kolik sněhových koulí se dá z toho nic vyrobit a uchovat na několik dalších dnů ke koulovačce o hlavní přestávce.

Tak nám začala zima s prvými radovánkami na sněhu. V naší základní škole k ní patří ještě tradiční vánoční jarmark, který jsme letos rozdělili na dvě části. Děti přibývá a už se v jednom termínu moc mačkáme.

V lednu vás zve Sdružení rodičů v pátek 17. ledna na ples a v sobotu 18. ledna na oblíbený dětský karneval. V pátek 24. ledna 2014 se těšíme ve škole a mateřské škole, že přivítáme nové kamarády na zápisu.

Přeji Vám klidný adventní čas, pohodu v duši a těším se na setkání s vámi.

*Kateřina Glosová,
ředitelka školy*

NEŽ SI POŘÍDÍTE PSA

... ten, kdo řekl, že štěstí se nedá koupit, zapomněl na štěňata...

Začínám tento svůj příspěvek úmyslně touto citací, kterou převážná většina z vás asi zná a v podstatě mi dá za pravdu. V praktickém životě "štěněčí štěstí" trvá jen velmi krátkou část psiho života a pak přichází ta podstatně delší doba našeho soužití se psem.

Protože se obecní zastupitelstvo pravidelně zabývá problematikou chovu a držení psů v obvodu svojí působnosti, rozhodl jsem se zmínit, alespoň o několika zásadních pravidlech dotýkajících se výběru, výchovy, výživy, ošetřování a základního výcviku psů, jejich respektování nám zajistí spokojené soužití nejen se psy.

Protože máme možnost výběru s cca 400 různých plemen psů a jejich kříženců, vzniká zde nemalé úskalí správného výběru. Je třeba si uvědomit, že je to

každodenní závazek a odpovědnost na 12 až 15 let vůči živému tvorovi. Je velice důležité pečlivě uvážit výběr správného plemene s ohledem na vaše odborné znalosti a schopnosti, životní styl i fyzickou zdatnost.

Na jaké otázky si musíme odpovědět ještě před tím, než si psa pořídíme:

Proč a k jakému účelu si pořídíme psa? Kdo bude o psa pečovat, bude jej vychovávat, nebo cvičit? V jakém prostředí se bude převážnou část svého života pes pohybovat? Jaká je naše rodinná ekonomická situace (náklady na výživu, výstroj, zoohygienické a veterinární zabezpečení psa) a složení rodiny? Jsme ochotni obětovat kus svého dosavadního životního stylu, vlastního pohodlí a přijmout psa za právoplatného člena rodiny?

Pokud si na předchozí otázky věcně a pravdivě odpovíte, musí-

te se ještě rozhodnout, jaké plemeno psa si vybereme.

Při výběru vhodného plemene pro vaši domácnost se vyvarujte neuváženému rozhodnutí, které je ovlivněno jen módním trendem, seriálovou postavou nebo jen prvotním dojmem.

K výběru plemene nepřistupujte nikdy bez základních informací o povahových vlastnostech, temperamentu, nároku na volný pohyb a výživnou náročnost vyvolaného plemene.

Dále je třeba zvážit výhody a nevýhody fenek a psů, každé pohlaví má své přednosti i zápory zejména v odpovědnosti vůči okolí, ve kterém se bude pes po dobu svého života pohybovat.

V případě, že se cítíte osamělý a hledáte společníka, který vám pomůže překonat toto osamění, nebo se jen potřebuji o někoho starat, zaměřím svoji pozornost do oblasti společen-

ských plemen, která jsou vhodnější zejména do bytu.

Potřebujete-li asistenčního psa vzhledem ke svému tělesnému handicapu, který omezuje vaši soběstačnost, nebo se chcete věnovat některému z kynologických sportů, myslivkové kynologii a výkonu práva myslivosti, nebo chcete ochránit svůj život, zdraví a majetek před asociálními živly, případně se chcete věnovat služební kynologii v armádě, či jiných ozbrojených sborech, soustřeďte svoji pozornost na oblasti loveckých a pracovních plemen.

Teprve po této specifikaci se rozhodněte pro konkrétní plemeno, které se vám bude pocitově jevit jako nejvhodnější.

Přeji vám šťastnou ruku i úsudek při výběru nového člena vaší rodiny.

Vojtěch Vitásek

VÁNOČNÍ ZAMYŠLENÍ

Křesťany jsou Vánoce považovány jako druhý nejdůležitější svátek, hned po Velikonocích a Vánoce slaví jakožto svátek narození Krista. Samotné vánoční svátky začínají dnem narození Páně 25. prosince (Boží hod vánoční), 26. prosince se slaví svátek sv. Štěpána prvomučedníka. Celé Vánoce se berou u křesťanů po celém světě jako počátek Ježíšova putování a rozšiřování evangelia, ale k celému vánočnímu času patří i advent a vánoční svátky. 6. ledna se slaví slavnost Zjevení Páně (též svátek Tří králů) – podle tradice se toho dne přišli poklonit právě narozenému Ježíšovi do Betléma mudrci od východu a přinesli mu dary. Neděli následující po slavnosti Zjevení Páně se slaví Křesť Páně, kdy vánoční období v rámci církevního roku končí.

Tzv. Štědrý den ještě není součástí Vánoc, ale poslední den adventu, ve kterém vrcholí přípravy na Vánoce. Dříve byl tento den dnem nařízeného přísného postu, což někteří katolíci dodržují dodnes, i když to církev nestanoví jako povinnost. Odtud pochází i řada zvyklostí, jako jsou pověsti o zlatém prasátku, které měly zpříjemnit půst dětem, či postní složení štědrovečerní večeře, kterou se po západu Slunce (resp. objevení první hvězdy) začínají vánoční oslavy. Štědrovečerní večeře je produktem toho, že na jedné straně podle liturgických zvyklostí přísluší doba po západu slunce už následujícímu dni (po západu slunce je tedy již možno oslavovat zítřejší svátek), na druhé straně postní pravidla se mají dodržovat až do půlnoci. Následující půlnoční mše je pak v podstatě pozůstatkem noční vigilie, která původně předcházela všem významným křesťanským svátkům.

K Vánocům se pojí nejrůznější tradice, k nimž se řadí vánoční stromek, jesličky (betlém), koledy, vánoční dárky, které nosí Ježíšek či vánoční cukroví. V současné době se však původní náboženský význam Vánoc vytrácí. Většina českých rodin si na Vánoce pořídí vánoční stromeček, který ozdobí skleněnými koulemi, třpytivými řetězy, vločkami, nebo slaměnými a jinými ozdobami. 24. prosince bývá tradicí, že se schází celá rodina na slavnostní večeři. Samotná večeře se tradičně skládá z rybí polévky, bramborového salátu s kaprem a během její konzumace se dodržují zvyklosti: může se připravit o talíř více pro nečekanou návštěvu, případně položit pod talíř min-

ci či šupinu. Od štědrovečerní tabule se dle tradice smí vzdalovat pouze hospodyně. Po večeři bývá zvykem rozbalovat vánoční dárky. Se štědrým večerem se pojí i řada lidových zvyků např. lití oliva, pouštění ořechových lodiček, házení střevícem. Štědrý den tradičně vrcholí půlnoční mší, na které se zpívají koledy a začíná samotná církevní oslava narození Krista.

Už začátkem podzimu nás začínají všechna média upozorňovat na přicházející vánoční svátky. S tematikou Vánoc se setkáme v televizi, reklamách, letáčích obchodů, v obchodech. Od podzimu se snažíme navodit tu správnou vánoční „idylu“, honíme se za dárky, plánujeme velký vánoční úklid, nakupujeme suroviny, pečeme cukroví. To vše nám ovšem přináší stres, nervozitu, podrážděnost, spěch, uštvánost, mnohdy tláčenice. Necháváme se ovlivnit tlakem okolí. V rychlém tempu vánoční doby míváme sklon zapomínat na poselství a příslib, které Vánoce zvěstují. Velmi často býváme v zajetí toho, co všechno ještě musíme stihnout na poslední chvíli. Pospícháme, tlačíme a strkáme se... Často si klademe otázku: „Je toto opravdu moje představa klidných vánoček?“

Co jsou Vánoce? Jsou zprávou, o tom, že v oslavě narození Krista je vyjádřena potřeba člověka solidarizovat s ostatními lidmi. Opravdová krása Vánoc se nachází v jednoduchosti, která vychází z uvědomění a umění naslouchat. Čím více nasloucháme okolnímu světu, tím více si uvědomujeme nesnáze, bolest, hněv, vypětí a vyčerpání, kterými lidé trpí. Právě poselství Vánoc je o naději pro všechny lidi bez rozdílu společenského postavení, je o tom, že je třeba pomoci slabým, ukřivděným, týraným, postiženým a opuštěným.

Proto prokazujte laskavost a dělejte dobré skutky nejen svým nejbližším, ale i lidem, které o Vánocích potkáte (... a nejen o Vánocích).

Přeji všem pohodové vánoční svátky, odpočinek, spoustu příjemných chvil v rodinném kruhu, hodně zdraví i štěstí v novém roce, roce 2014.

Milan Vysloužil

PODZIM V KLUBU SENIORŮ

V září jsme měli zájezd do pohádkově krásné Telče, kde jsme si prohlédli zámek a náměstí. Na zpáteční cestě jsme se zastavili v Třebíči v bazilice sv. Prokopa - obojí je zapsáno v seznamu světového dědictví UNESCO. Naše cvičenky se zúčastnily 3. seniorské olympiády ve Skrbeni a byly velmi úspěšné. Jeli jsme na výstavu historických panenek do litovelského muzea, do Jívové na květinový bál a nakupovat do Polského Těšina.

Ke Dni seniorů /1. října / nás přišla pozdravit paní starostka Mgr. Sylva Stavarčíková. Velmi nás to potěšilo. Na akordeon nám přišel zahrát pan Jan Konečný. O genealogii - rodokmenech přišel povyprávět pan Jan Machát a se svou sbírkou medailí nás seznámil pan Vojtěch Přikryl /horečtí občané/. Na exkurzi do svých dílen nás pozval pan Vl. Sedláček. Seznámil nás s výrobou a provozem a jak je u něho zvykem, připravil i pohoštění. Do klubu jsme si pozvali paní Evu Dvořákovou, spoluzakladatelku občanského sdružení Šance. Zajišťují prostředky pro onkologicky nemocné děti i jejich rodiny. V současné době je to prodej vánočních hvězd. My jsme také přispěli zakoupením 45 hvězd,

V prosinci máme Mikulášské posezení, zájezd do Pradědovy galerie u Halouzku v Jiříkově. Prohlédneme si výstavu betlémů a soch a v kostele se zúčastníme vánočního koncertu. Konec roku oslavíme v klubu. Pro členy připravíme program a pohoštění. K dobré náladě přispějí muzikanti J - J Dostáloví. Ti nám také budou hrát na plese 22. 2. 2014.

Závěrem bych chtěla poděkovat obecním zastupitelům za podporu naší činnosti. Všem občanům přeji pohodu o Vánocích a v novém roce zdraví a dobré zprávy

Mgr. Ludmila Nepožítková

Horecký zpravodaj. ZDARMA.
Vydává obec Horka nad Moravou
nám. Osvobození 16/46
783 35 Horka nad Moravou
IČ 00298948.
Registrováno u Ministerstva kultury,
evid. číslo MK ČR E 20473.

JSOU DĚTI Z LESNÍCH ŠKOLEK VÍCE IMUNNÍ VŮČI NEMOCEM?

S blížící se zimou je třeba počítat i s určitými nemocemi. A to obzvláště u malých dětí. Je zřejmé, že dětské bacily jsou mnohem agresivnější než ty u dospělých, a tak se např. i mírné nachlazení může šířit velmi rychle. V lesních školkách jsou však děti mnohem více vůči takovým epidemiím odolnější. Ovšem, je třeba počítat s velmi kvalitním vybavením, oblečením počínaje a např. termolahvemi konče. Z dosavadních průzkumů (LMŠ Semínko, 2012) bylo zjištěno, že „v důsledku menšího počtu dětí ve skupině a stálého pobytu na čerstvém vzduchu, a tím i po-

stupné adaptace na větší rozpětí teplot a přirozeného posilování obranyschopnosti dětského organismu, je u dětí v lesních školkách menší nemocnost.“

To dokládá i zkušenost paní Starošítkové, maminky 3letého Jakuba, z LDK Bažinka, která to potvrzuje: „I přes to, že byl syn několik dnů s dětmi v lesní školce celé dny i v dešti (dokonale vybaven gumáky a pláštěnkou), nebyl vůbec nemocný, ba naopak je silnější, lépe jí, je samostatnější a hlavně je upřímně i dětsky spokojený.“

Koncept lesních školek chválí i odborníci: „Pokud jsou děti

co nejvíce na čerstvém vzduchu a mají co nejvíce pohybu, je to z hlediska pediatra určitě přínosné,“ říká pardubická dětská lékařka Jana Ptáčková. Taktéž jsou známy i výsledky různých výzkumů, podle kterých je pro astmatiky i alergiky jednoznačně lepší pobývat venku. Je to dáno i tím, že takovýto životní styl je pro dítě přirozenější, a tím pádem i vhodnější.

Více informací o lesních školkách na www.lesnims.cz, konkrétně pak na www.bazinka.cz.

POLICEJNĚ – VÁNOČNÍ SHONY

Již k vám domů dorazila pravá vánoční atmosféra a netrpělivě očekáváte sváteční dny? Inu, i kapsáři zahájili Vánoce ve velkém a těší se na obsahy vašich peněženek, kabelek a batohů a i když většina obchodníků posiluje ostrahu, nejostřejší musíte být právě vy. Stačí si chvilku nevšímat svých věcí, ponechat kabelku pověšenou na nákupním vozíku a jít se dívat do regálu nebo jen v tlačenici ponechat batoh na zádech a nenechává šikulové vám znepríjemní svátky tak, že místo čekání ve frontě na kapra budete čekat ve frontě na nový občanský průkaz, řidičák a další potřebné dokumenty.

V případě vánočních nákupů a i těch povánočních se držte základního desatera:

- 1) Nenoste u sebe větší množství finanční hotovosti.
- 2) Peníze a ostatní doklady si schovávejte nejlépe ve vnitřních kapsách bund a kabátů.
- 3) Platte pokud možno platební kartou, nikdy si však do peněženky neukládejte svůj pin.
- 4) Nedávejte na odív své mobilní telefony.
- 5) Kabelky, tašky a batohy nezavěšujte ani neodkládejte do košíků.

6) Dávejte pozor v hromadných dopravních prostředcích a vyhýbejte se tlačenicím. (Pokud cestujete takovým dopravním prostředkem, dejte si batoh na hrudník nebo držte pevně pod paží.)

7) Při nakládání nákupu do kufuru automobilu nepokládejte kabelky a peněženky na přední sedadla a následně neodcházejte vykládat vozík za auto.

8) Po naložení nákupu do auta vozidlo opětovně uzamkněte. (Každý ví, že odtačit nákupní košík je sice jen 20 m, ale může to mít fatální následky). Na případ krádeže celého vozu i s dítětem v dětské autosedačce nechci raději moc vzpomínat.

9) Auto není trezor. (Ano otrepaná fráze, ale statistika hovoří za vše.)

10) A hlavně se dívejte kolem sebe a buďte stále v aktivním stupni obezřetnosti a pozornosti. Nikdy se nenechte unášet slevovými nabídkami a v rámci čerby letáčku nespouštějte své věci z doзору.

Pro motoristy ještě bonusová rada č. 11: Při parkování se podívejte, ve které řadě a na jakém parkovacím stání stojíte. Naši policisté již několikrát vyjeli k případu odcizení vozidla z parkoviště, ke kterému v podstatě nedošlo. Pro příklad zde uvádím volnou formou rozhovor na místě činu.

Policie ČR: „Dobrý den, vy jste volal, že vám ukradli vůz?“

Občan: „Ano, to jsem byl já, ukradli mi červené auto Ford Mondeo.“

Policie ČR: „Dobrá, můžete uvést přesnější informace?“

Občan: „Ano zaparkoval jsem zde v 9.30 hodin, přesně na tomto místě, kde stojí toto modré auto. Byl jsem pryč asi 20 minut, vrátím se zpět a vůz je pryč.“

Policie ČR: „A jak přesně váš vůz vypadal?“

Občan: „Byl to kombík, tmavě červený, asi jako tamto auto... Moment. Aha. Tamto je moje auto... Sakra! Já parkuju úplně jinde! Moc se omlouvám!“

Myslím, že tohle není třeba více rozebírat a i když teď s úsměvem na tváři kroutíte hlavou, tak věřte, že chvilka nepozornosti a je na problém zaděláno.

S přáním krásného prožití vánočních svátků a vstupu do nového roku tou nejpravější nohou jménem celého Obvodního oddělení Policie ČR Olomouc IV, těšíme se na vás i ten nadcházející rok 2014

Nstržm. Petr Červinka

